

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 12 lutego 2014 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi oddalił odwołanie W. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. z dnia 29 kwietnia 2013 roku, którą ustalono ubezpieczonemu wysokość potrąceń tytułem zaspokojenia należności alimentacyjnych z przyznanego na okres od 10 listopada 2012 r. do 08 maja 2013 r. świadczenia rehabilitacyjnego, na kwotę 60% świadczenia brutto.

Powyższy wyrok został oparty na następujących ustaleniach faktycznych:

Decyzją z dnia 06 sierpnia 2012 r. oraz z dnia 29 listopada 2012rr. i z 27 marca 2013 r. przyznano wnioskodawcy prawo do świadczenia rehabilitacyjnego z tytułu zatrudnienia kolejno w okresie od 12 sierpnia 2012 r. do 09 listopada 2012 r. oraz od 10 listopada 2012 r. do 09 marca 2013 r. i od 10 marca 2013 r. do 08 maja 2013 r. w wysokości 75% podstawy wymiaru.

W dniu 16 listopada 2013r wpłynęły do ZUS wezwania komornika do dokonywania potrąceń z zasiłku rehabilitacyjnego wnioskodawcy na poczet egzekucji świadczeń alimentacyjnych w oparciu o wyrok Sądu Rejonowego w sprawie VIRC418/02 (alimenty bieżące 150 zł oraz 14 zł opłata), w sumie po 164 zł miesięcznie oraz w oparciu o wyrok w sprawie XIIRC 866/00 (alimenty bieżące 280 zł oraz opłata 42 zł), w sumie po 322 zł miesięcznie oraz po 97,08 zł tytułem zaległej zaliczki alimentacyjnej.

Potrącenia ze świadczenia wnioskodawcy zawsze były dokonywane według tego samego schematu np. za kwiecień 2013 r. potrącenia naliczono w następujący sposób: 2117,40 zł kwoty brutto świadczenia pomniejszono o kwotę 381 zł /zaliczki na podatek dochodowy -18% x 2117,40 zł/, co dało kwotę 1736,40 zł. Kwota ta została pomniejszona o kwotę wolną od potrąceń i egzekucji, tj. 50% kwoty najniższej emerytury lub renty (w kwietniu 2013 r.- 415,56 zł), 1736,40 zł -415,56 zł =1320,84 zł. Ostatnia kwota stanowiła świadczenie podlegające egzekucji bez ograniczenia z art. 140 ust.1 ustawy emerytalnej. Kwota ta przewyższała wysokość 60 % świadczenia rehabilitacyjnego za kwiecień 2013 r, więc wysokość potrąceń ustalono na kwotę 1270,44 zł /60% świadczenia rehabilitacyjnego brutto/, 60% x 2117,40 zł=1270,44 zł. W sumie wysokość świadczenia przekazanego dla wnioskodawcy w w/w miesiącu wynosiła 465,96 zł /1736,40 zł-1270,44 zł/. Powyższy sposób obliczania potrąceń był prawidłowy, a potrącenia winny wynosić kwoty wskazane na stronie trzeciej opinii biegłego z zakresu rachunkowości . ZUS prawidłowo ustalił podstawę wymiaru świadczenia rehabilitacyjnego prawidłowo wliczając stałe składniki wynagrodzenia, premię i 13 stą pensję za 2010 r. wypłaconą w marcu 2011 r.

W tak ustalonym stanie faktycznym sprawy Sąd Rejonowy wskazał, iż odwołanie wnioskodawcy podlegało oddaleniu. Błędna okazała się koncepcja wnioskodawcy co do kwot, które powinien otrzymywać. Wadliwe rozumowanie skarżącego sprowadzało się do stanowiska, że kwota wypłacana powinna być powiększana od 50% najniższej emerytury jako kwoty wolnej od potrąceń.

Zasady potrącania należności alimentacyjnych na podstawie tytułów wykonawczych reguluje rozdział 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych / Dz.U.2013.1440 j.t., ze zm./.- w art. 139 ust.1 pkt.4 , art. 140 ust. 1 pkt.1, art. 139 i art. 141, .

Potrącenia, z zastrzeżeniem art. 141, nie mogą przekraczać 60% miesięcznego świadczenia - jeżeli potrąceniu podlegają należności alimentacyjne, o których mowa w art. 139 ust. 1 pkt 4. /art. 141 ust. 4 pkt. 2 ustawy emerytalnej)

Zgodnie z powyższymi przepisami wysokość części świadczenia podlegającego egzekucjom oraz wysokość potrąceń należności alimentacyjnych ustalonych orzeczeniem sądu, ugodą sądową lub aktem notarialnym, procentową wysokość potrąceń ze świadczeń z tytułu tych należności ustala się od kwoty świadczenia przed odliczeniem miesięcznej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne /art. 141 ust. 4 pkt. 7. ustawy emerytalnej/.

W myśl art. 141 ust.1 pkt.1 litera „b” ustawy emerytury i renty są wolne od egzekucji i potrąceń, z zastrzeżeniem ust. 2, w części odpowiadającej 50% kwoty najniższej emerytury lub renty - zależnie od rodzaju pobieranego przez emeryta (rencistę) świadczenia - przy potrącaniu należności, o których mowa w art. 139 ust. 1 pkt 4.

Organ rentowy prawidłowo ustalił wysokość comiesięcznych potrąceń przed odliczeniem kwot wskazanych w pkt.7 ust.4 art. 141 ustawy, na kwotę 1270,44 zł. respektował przy tym również zapis art. 141 ust.1 pkt.1 „b”, dbając o to, aby kwoty przekazywane wnioskodawcy nie były niższe niż 50% kwoty najniższej emerytury /1736,40 zł kwoty pomniejszonej o zaliczki -1270,44 zł 60%-ciu świadczenia=465,96 zł kwoty netto do wypłaty, nie będącej kwotą niższą niż 50% najniższej emerytury stanowiącej w kwietniu 2013r kwotę 415,56zł, która stanowiła minimalną kwotę gwarantowaną jaka winna pozostać świadczeniobiorcy, po dokonaniu potrąceń z emerytury/.

Założenie wnioskodawcy, że w/w kwota 50% najniższej emerytury winna powiększać kwotę do wypłaty wyliczoną np. w kwietniu 2013r na 465,96 zł, było błędne. ZUS prawidłowo dokonywał wyliczenia kwot do wypłaty, co potwierdził biegły w swojej opinii. Nieprawidłowości w dokonywanych potrącaniach nie dostrzegł także Sąd.

Mając na uwadze powyższe Sąd I instancji oddalił odwołanie wnioskodawcy jako niezasadne.

Apelację od powyższego wyroku wniósł wnioskodawca zarzucając Sądowi I instancji powielenie błędów organu rentowego, przy ustaleniu wysokości potrąceń należności alimentacyjnych, które mogą być potrącone z przyznanego mu świadczenia rehabilitacyjnego, przedstawiając własną interpretację przepisów art. 139 ust. 1, 140 i 141 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż Sąd pierwszej instancji wydał prawidłowe rozstrzygnięcie znajdujące oparcie zarówno w obowiązujących przepisach prawa jak i w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym.

Na mocy art. 139 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 ze zm.) ze świadczeń pieniężnych określonych w ustawie - po odliczeniu składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz zaliczki i innych należności z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych - podlegają potrąceniu, z uwzględnieniem art. 141 sumy egzekwowane na mocy tytułów wykonawczych na zaspokojenie należności alimentacyjnych

Stosownie do treści art. 140 ust. 1 pkt 1 Ustawy potrącenia, o których mowa w art. 139, mogą być dokonywane, z zastrzeżeniem art. 141, w zakresie świadczeń alimentacyjnych, o których mowa w art. 139 ust. 1 pkt 3 - do wysokości 60 % świadczenia;

Zgodnie z art. 140 ust. 7 Ustawy wysokość części świadczenia podlegającego egzekucjom, o których mowa w ust. 1, oraz wysokość potrąceń, o których mowa w ust. 4, a także wysokość części świadczenia podlegającego potrąceniom, o których mowa w ust. 6 i 6a, oraz ustaloną orzeczeniem sądu, ugodą sądową lub aktem notarialnym ***procentową wysokość potrąceń ze świadczeń z tytułu należności alimentacyjnych bez wskazania sposobu ich naliczania, ustala się od kwoty świadczenia przed odliczeniem miesięcznej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne.***

Zgodnie z powyższymi przepisami ustawodawca określił maksymalną wysokość, do której można dokonywać potrąceń. ***Granice potrąceń ustala się dla świadczenia brutto***, tj. przed odliczeniem miesięcznej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne. Przy dokonywaniu jakichkolwiek potrąceń konieczne jest uwzględnianie również regulacji art. 141 określającej tzw. kwoty wolne.

Stosownie do treści art. 141 ust. 1 pkt 1a emerytury i renty są wolne od egzekucji i potrąceń, z zastrzeżeniem ust. 2, w części odpowiadającej 50 % kwoty najniższej emerytury lub renty - zależnie od rodzaju pobieranego przez emeryta

(renciście) świadczenia - przy potrącaniu należności, o których mowa w art. 139 ust. 1 pkt 3, wraz z kosztami i opłatami egzekucyjnymi,

W związku z powyższym brzmieniem przepisów należy odróżnić sposób ustalania wysokości dopuszczalnego potrącenia, od dokonywania takiego potrącenia, które to dwie instytucje wnioskodawca zdaje się mylić.

W pierwszej kolejności organ rentowy zobowiązany jest do ustalenia wysokości dopuszczalnego potrącenia, którą to wysokość ustala zgodnie z przepisem art. 140 ust. 7 Ustawy. Czyli granice potrąceń ustala się dla świadczenia brutto, tj. przed odliczeniem miesięcznej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne.

W przypadku wnioskodawcy granicami potrąceń jest : kwota maksymalna w wysokości 60 % świadczenia brutto, czyli 1270,44 zł (świadczenie rehabilitacyjne brutto (...),40 x 60%), ponieważ kwota ta jest wyższa niż kwota minimalna , która nie może ulec potrąceniu tj. 50 % kwoty najniższej emerytury, podlega potrąceniu w całości.

Zgodnie z art. 139 ust. 1 pkt 3 Ustawy przed dokonaniem jakiegokolwiek potrącenia , od świadczenia należy odliczyć składkę na ubezpieczenie zdrowotne oraz zaliczki i inne należności z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych. Ponownie należy podkreślić , iż nie oznacza to jednak, że ustalanie wysokości dopuszczalnego potrącenia odnosi się do świadczenia netto - por. art. 140 ust. 7.

A zatem w przedmiotowej sprawie należało , przed dokonaniem potrącenia alimentacyjnego, odjąć od kwoty brutto należnego świadczenia rehabilitacyjnego, składkę na ubezpieczenie zdrowotne oraz zaliczki i inne należności z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych.

Skoro jak wskazano powyżej, organ rentowy dokonał potrąceń należności alimentacyjnych, ze świadczenia rehabilitacyjnego przyznanego wnioskodawcy, w prawidłowej wysokości, apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 kpc.-